

Meie Mats

Nr. 18. (200)

Laupäeval, 21. juunil 1919.

Nr. 18. (200)

„Schoti“ karutaltsutaja poliitika.

„See wana poolsurnud Wene karu hakkab oma punasest tõbest halwatud liikmeid sirutama ja liigutama. Waja talle paar magusat suutäit kõrisse torgata — eks ta siis lase mind jälle rahuliste oma turjal ratsutada!“

Kosjasobitajad.

Sõjamehe romaan.

(Järg. 6.)

Horst Bodemer.

Maria Hoffmann käis lähemad päewad kinnipigistatud huulil ringi. Mõte, et teda taheti mehele „sahkerdada“, oli ta üsna närwiliseks teinud. Terwe lahinguplaan walmis tema peas — oo, temal oli kannatust!

Ühel hommikul astus ta onu elutuppa.

„Meie saame Meinholdid siia kutsuma.“ ütles ta.

Arwenõunik laskis ajalehe maha wajuda ja wastas alandlikult:

„Jah, seda peame küll tegema.“

„Doktorid ja elektri-insinerid on küll külas-käigu teinud, aga neid meie ei kutsu, sest meie wõlgneme neile weel wastkülaskäigu. Sellega on aega.“

„Aga liig kauaks ei tohi meie seda ka jätta, laps.“

„Mina aga tahan kord Meinholdisid üksi meil näha. Nii siis kirjuta kohe. Teisipäewal õhtuks. Ja tore peab see õhtu olema. Keetja ja kõik muu muretsen mina ise.“

Wiimane ainult rõõmustas arwenõunikku.

„Wäga hea. Ma kirjutan kohe.“

„Ja minu poolt palju südamlisi terwitusi.“

Nüüd waatas wanake oma wennatüttele üle prilliklaaside silmapilgu umbusklikult otsa.

Aga see oli nähtawasti wäga heas tujus ja kadus kohe selle järele kööki.

Pealegi oli arwenõunik sellega wäga rahul, et ainult Meinholdid kutsuti. Mida vähem ring, seda armsam temale. Doktoriga oli raske juttu ajada, see rääkis nii ülevalt alla, ja elektrimees silmitses peaasjalikult ainult oma naist. Noh, oli see aga ka ilus — ja püksid olid tal ka tublisti jalas, muidugi mehepüksid!

Meinholdid wõtsid kutse rõõmuga wastu ja ilmusiwad õigel ajal.

Maria oli kaasakiskuwalt lahke. Lauale olid lilled ja efeu puistatud. Ka wahuweini oli — isegi Prantsuse oma. Waewalt oli Maria Hoffmann weel äratuntaw.

Proua Meinhold ähwardas teda kelmikalt sõrmega:

„Missugune tore majaproua teist kord saab!“

„Jah, mille muu pärast ma siis ilmas oleni,“ wastas Maria naerdes.

Ta pööras õige tihti Kristjani poole, löi temaga kord klaasidki kokku.

Seal ei suutnud „herra kindral“ ennast enam pidada; ta koputas klaasi pihta, tõusis ja kõnles. See kõne ei olnud küll mitte just teibaline tähenduskõne, aga tast kõlas ometi läbi, et mitte ükski tema, waid ta terwe perekond õnnelikud olla siin majas wiibides ja sõprust maitstes. Kõne lõppes:

„Ja nii siis tahame meie oma klaasid tühendada hea ja rõõmsa tulewiku tarwis! Tulewik, mis meid lootuse järele alati õlg õla kõrwal leidku, elagu! Weel kord: ta elagu! Ja kolmat korda: ta elagu!“

Maria löi klaasi kokku, pigistas ta kätt ja ütles:

„Kui ilus! Seda ei oleks meie Teie poolt oodanudki, herra Meinhold!“

Kuid enne, kui herra kindral wastata suutis, oli neiu enda juba ümber pööranud. Kristjan seisis tema kõrwal. Ta löi ka temaga klaasi kokku ja nikutas tema poole lubades pead.

Seal waatas Kristjan neiu esimest korda oma sõstrasilmadega silma. Ja oli tagajärjega wäga rahul, sest Maria Hoffmann punastas, wõttis ruttu jälle istet ja jäi laual lõpuni wäga ühesilbiliseks, tähendab: jutukehwaks.

Siis istuti tema toas koos. Proua Meinhold imestas neiu peent maitset. Tuba oli hele ja sõbralik, beitsitud kirsipuu mööbel heledate ületõmmetega, helehall waip, punaste roosidega, pörandal.

Kristjan oli Maria kõrwale istunud, kes proua Meinholdiga sohwal istus. Ta nokkis teda natuke ja neiu nokkis wastu.

„Ei tea, kus siis Teie kanarialind on?“

„Olen ma siis juba nii wana, herra Meinhold? — 24 aastat on mul küll juba turjal! Öieti kole — eks ole tõsi?“

Aga seda ei tahtnud Kristjan tõeks pidada.

„Õtse wastuoksa, preili! Minu õemehest doktor wõiks Teile tõendada, et meie päewil teaduse arust noored neiu enamasti liig wara mehele lähewad.“

Proua Meinhold sekunderis waprasti:

„See on tõsi! Kudas see mulle wastumeelt oli, et oma noorema tütre juba 19-aastaselt pidin mehele minna laskma. Aga mis see aitas! Noh, abielu on ka õnnelik. Mina kaswatasin ka omad lapsed nagu kord ja kohus, nagu guwernante kunagi, kes oma kooliõpetajanna-eksami hiilgawalt ära tegi.“

Maria Hoffmann mölgutas waikselt:

„Nüüd hakkab see ka weel kiitlema!“

Aga ta kummardas proua Meinholdi kää kohale ja suudles seda.

Seal arwas kindralagent paraja aja olewat ühes arwenõunikuga teisi tупpa kaduda. Põhjus oli peagi leitud.

Ja kui mõlemad herrad hea sigari juures istusiwad, küsis herra Meinhold:

„Mis meil wiimati õieti juhtus? Teie wennatütar on täna hoopis teine. Palju, palju armastusewäärilisem!“

Arwenõunik ei tahtnud esiti rääkida. Mitmekordse klanimise peale ütles ta wiimaks:

„Kindlat ei tea ma midagi. Aga ma usun, proua doktor astus talle wististi konna silmade peale.“

Meinhold noogutas elawalt pead.

„Nii see wist oligi! Niisugune mu wanem tütar on. Noh, lootuse järele on asi nüüd jälle korras. Herra nõunik, kui Teie ka tulewikus oma head mõju awaldaksite —“

See tundis ennast meelitatud olewat.

„Täna on ju tuju väga hea — eks ole?“

Nad raputasiwad üksteise kätt ja mõistsiwad teineteist.

Aga Maria toas hakkas Kristjan nüüd mesi-keelil meelitama ja mõlemad daamid kuulasiwad teda naeratades.

Kui Meinholdid siis õige südamlikult jumalaga jätsid ja soowi awaldasiwad, õige tihti kokku saada, sest et wastastikune arusaamine suur olla, ei wistanud Maria selle peale midagi, aga ta suudles proua Meinholdi kätt weel kord.

See tumm wastus oli ju ka kõige armsam.

Ka arwenõunik ei rääkinud sel õhtul enam palju. Temal olid omad mõtted ja need meeldisiwad talle väga.

Maria waatas kõrwaltoas, kui portsellani ära koristati, lällitas ühe laulu teise järele — ja kui seda mehele minemise ealised neid teewad, siis on ju kõik kõige paremas korras!

Kristjan Meinhold aga pidas kohe pärast kojujõudmist wanematele pika kõne suurepäraliste käeliigutustega.

„Kel on nüüd kord jälle õigus? — Minul! — Mis edew Greta luhta ajab, wean ma kohe jälle tee!“

Sellejuures pööras ta kätt nii ägedasti, et käewõru manshetis klõbises.

„Ja—ah, kui mina oma nukud tantsima panen!“

Ta tõstis nimetissõrme üles.

„Kõige pealt peab muidugi teadma, kudas niisugust neitut wõita. — Noh, need kaks miljonikest on mul kindlad. Nüüd tuleb otsustaw lahing!“

Ta kahmas isa käerandmest kinni.

„Ja nüüd peab kõik ruttu hargnema! Kestab lumetee edasi — teeme saanisõidu — siis jõuan lõpule!“

Meeleheaga silmitses ta ennast peeglis, wibutas sellejuures jalaotsa ja silitas wurrusid. Kindralagent naeris ja patsutas abikaasale õla peale.

„Tore poiss, emakene! Ei tee meile iial peawalu!“

Proua Meinhold oli õhtuga küll ka rahul, aga tagasihoidlikkus oli tema meelest ometi weel soowitaw.

„Kristjan, ära kisu wibu liiga pingule! Ja mõni nädal ees wõi taga ei tähenda ju midagi!“

Kristjan aga naeris.

„Iga minut on tähtjas! Tui on mul ju nii kui nii käes. Kaupmehed on ju wõistlusega harjunud, iseäranis meie kinnitusealal! Ja kui südamega saab head äri ühendada, siis tuleb

kahekordselt ütelda: Mitte lonti lasta! Mis käes on, olgu käes!“

* * *

Järgmisel hommikul anti Maria jaoks suur lillekimp punaste roosidega ära. Nimekaart rippus selle juures. Noh, Maria oleks ilma selletagi teadnud, et lilled Kristjan Meinholdilt tulid. Kerge naeratus lehwis ta näost üle.

Nüüd puhus see noorherra kallalekippumiseks pasunat! Aga küll ta näha sai! — Tema, Maria, ei osanud nüüd sellest kokkuräägitud mängust aru saada! Kas naera enda surnuks! — Peale selle, mis wõis temale herra Kristjan Meinhold, see kinnitusepoiss — pakkuda? Tema, Maria, igatses kõrgemale, palju kõrgemale. Ta sõbrannad Genfi pensionist kärsutaks siis wististi nina, kui ta „niisugusele“ läheks.

Kuid esiotsa tegi see asi talle weel nalja. Silmapilk istus ta laua juure ja kirjutas Kristjan Meinholdile tänukaardi. Selle mehe spekulatiwne süda pidi weel kuumemaks saama kõetud. Hiljem tuli siis lõpp. Selle edewa mehe lolli näo üle tundis ta juba nüüd rõõmu.

Ja siis läks ta onu juure.

„Waata, need lilled saatis mulle noor herra Meinhold!“

Arwenõunik tegi väga rahuldatud näo.

„Wäga tähelepanelik — pean ütlema!“

Maria pistis ruttu nina lillekimp, et onu ta üleannetut hirwitamist ei näeks. Alles kui ta jälle tõsisem oli, tõstis ta pea üles.

„Sinule meeldib siis noor herra Meinhold ka — eks ole, onu?“

„Täiesti, Maria! Õige kena on ta — väga wiisakas! — Aga waata, laps, mina ei taha selles asjas midagi ütelda, muidu mõtled wahest, et mina tahan sinu peale mõju awaldada!“

Mariale kippus jällegi naer peale. Ei ta mõtelnudki selle peale, et onu tema peale saaks mõju awaldada. Siis wõttis ta ennast kokku, istus toolile ja tegi õige tõsise näo.

„Ja—ah, tema on tõesti armas poiss! Aga tema õde Greta on eht jalestus!“

Nõunik muheles. Tüdrukud, kes armastawad, ei suuda suud pidada, lendas tal läbi pea. Tarwis pisut sellepärast teed tasandada, siis jooksis suu tal iseenesest üle.

„Seda juhtub alati. Iga perekonnaliige ei ole meeldiw. Sellepärast tarwis aegsasti ette waadata. Ja nagu öeldud, armas laps, mina ei taha sinu peale mingisugust mõju awaldada, aga mina üsun, ka noor herra ei pea omast õest palju lugu. Terwe Meinholdi perekond mitte. Eila tegi kindral-agent vähemalt niisuguse tähenduse.“

Nüüd tõmbas Maria sügawasti, waljusti hinge ja lahkus sõnatumalt toast.

Ta ei olnud eksinud.

Laudkonnast sel õhtul koju minnes jäi „herra kindral“ arwenõunikuga weel paigale.

Jutt kaldus muidugi kohe eilse lõbusa koosoleku peale. Täna lõunal kohale jõudnud tänukaardikene Maria poolt olla ta poega otse liigutanud.

Nüüd woolas arwenõuniku suu üle. Ta jutustas kõik ära, mis Maria oli ütelnud.

Herra Meinhold wanem kergitas kulmusid ja kinnitas pühalikult pärast arwenõuniku sõnawulinat:

„Teie preili wennatütrel on tuline õigus. Meie Greeta on tõesti pisut naljakas. Aga ärge mind walesti mõistke, armas herra nõunik! Temal on ka omad walguseküljed. Doktor on temaga väga rahul. Ja—ah, meie oleme oma lapsed ju väga eeskujulikult kaswatanud.“

Nõuniku südame pealt weeres kiwi maha. Ta patsutas laudkonnasõbrale usaldawalt õlale.

„Kui te oma pojale nõu annaksite, lähemal ajal mõni sõna ütelda — Teie mõistate isegi. Wahest umbes nii: „Kui mina naise wõtan, siis oma õega ma palju läbi ei käi!“ Eks ole, Teie saate aru?“

„Täiesti. Ja seda minu Kristjan ei teekski. Tema on selleks liig iseteadlik, kuna Greete liiasti wadistab. Ka minule käib see wahetewahel närwide peale.“

Sõbrad lahkusid mõistwa käepigistusega.

Õösel oli ometi hakanud lund sadama. Järgmisel hommikul kühweldasid juba tuhanded tööta tööliselid tänawaid puhtaks. Külmalet säras päike terastaewas.

Kella üheteistkümne ajal kõlistati Hoffmannide ukse taga. Herra Kristjan Meinhold, kimp toredaid roosisid käes, palus herrastega kokku saada.

Onu ja wennatütar wõtsid teda wastu. Tulija suudles wiisakalt Maria kätt.

„Ei, herra Meinhold, kudas Teie mind hellitate!“

„Teile rõõmu teha, armuline preili — on mulle südamewajaduseks saanud!“

Ja kuna Maria silmad häbelikult maha löi, kandis Kristjan oma palwe ette, ühes südamlikkude terwitustega wanemate poolt. Olla tore saanitee — kas ei oleks kena üheskoos Tegeleri metsa sõita ja seal kusagil surimuri juua. Ema wõtawat head Hilbrichi pannkoogid kaasa. Ja nagu möödamines jatkas ta:

„Muidugi ainult meie ja minu wanemad! Palun mind mitte walesti mõista, aga minu õed — jumalukene, jah! Elektrimehe naine ei wõta põhjusemõttelikult mingisugusest lõbust osa, kus ta mees juures ei ole, ja Greete — sellepeale waatamata, et täna kõige parem ilm doktorile on, sest influentsa möllab Berlinis — teda wõib ainult suuremas seltskonnas maitsta!“

Herra nõunik sekunderis väga mõistlikult.

„Ka nii on lõbus. Meie ei ole ju weel wastukülaskäiku teinud, mis meil südame peal on. Ikka tuli midagi wahele. Aga tulewal pühapäewal wististi.“

Maria naeratas, nikutas pead ja ütles herra Kristjanile, et ta saanisõidu üle rõõmustawat.

Ja üliõnnelikult lahkus Kristjan — tarwilisi ettewalmistusi tegema.

Agaga kui pärast lõunat kaks saani maja ukse ees peatasid, tegi Maria ometi pika näo. Üks saanidest oli pisike — seda juhtis herra Kristjan Meinhold ise.

Kindralagent Meinhold aga naeris põruwalt ja tegi lühikese protsessi.

„Siia meie juure, herra nõunik! Meie, wanad, sõidame ühes! — Kristjan, et sa mul armulist preilit ümber ei wiska!“

Järgneb.

Üks miljon.

Uskuge — minu tah'misel ei olnud see jutt tekkinud. Aga seda kõneles kogu linn, ta läks üle maa: Mina olewat miljoni omanik. Kuidas ma niisuguse summa saanud, selle üle läksid arwamised lahku. Lindenis kõneldi, et ma olla hirmus head äri teinud, Kommertsis — et ma kroonu warandust üle lõõnud, kuna Kuld-Löwis kinnitati, et ma selle raha kellegi enamlaste komissari taskust riisunud.

Minule enesele ei teinud aga need kõned suuremat muret, ka seegi ei äratanud suuremat tähelepanemist, kui mu wastu iseäralist auupakkumist üles näidati.

See oli ühel õhtul kodus, kui ma oma sääred olin jõudnud pükstest wabastada, kõlistatakse.

Wana teenija, kes urisedes ust awama läks, tuli ruttu tagasi ja sõnas:

„Kolm herrat paluwad teie jutule.“

„Niisugune ülitamine õösel. Noh, hea küll!“

Need isandad olid mustades kuubedes, walgetes kinnastes ja painduwate selgroogudega. Kui ma nende juurde läksin, lükkasid nad endi hulgast ühe ette ja sõnasid isekeel: „Kõnele sa, sul on libedam keel!“

See astuski ette.

„Austatud, ei kõrgesti aust, ei noh kõige suuremini austatud herra. Teie suuri heategusid ja kõige heldemat südant arwesse wõttes ja praegusi kibedaid agasi meelde tuletades julgeme teie poole pöördma. Meie oleme Tallinnas wiltsate ja waeste laste aitamise komitee. Meie oleme otsuseks teinud teid oma au-presidendiks walida, sest et teie üllilahke meel teile selle koha otsustab.“

See wuristati ühe hingega läbi ja wiimase sõnaga ohkas k'neleja oma wiimase jõu välja.

„Kui teie sellega nõus olete“, kõneles ta lõpuks, „siis wõime seda ajalehtedes awaldada.“

Ma lubasin järele mõelda, sest uulitsa kerjajate ja kõigist maha jäetud laste wastu ei ole mu süda osawõt-mata.

Waewalt olin jõudnud uuesti ennast pükstest wabastada, kui jälle kõlistati. Sisse tulid paar meest.

Musta habemega isand kõneles:

„Meie oleme poliitika mehed. Nagu teie teate, on kogu Eesti rahwas erakondade karjaadadesse aetud. Kuid need erakonnad ei wii meie rahwast õnnele. Meie loome uut, uut niisuguse karjaala, kus kõik rahwas nagu lambad koos on. See on suur töö ja suur töö nõuab suuri mehi. Meie aga teame, et teie elaw poliitika tegelane olete (siin ta muidugi waletas, aga selleks oli tal tingimata eesmärk) ja sellepärast tulime teid ligi tõmbama. Kas te ei tahaks meie erakonna karjaaeda astuda.“

Selle juures pisteti mulle peosse pahmakas täis trükitud lehti, mis üteldi erakonna põhjuskirjad olewat.

Waewalt olid need kadunud, kui kolm, paksu, raswast, tursunud sinililla kaeladega meest sisse tulid.

„Teie ei tea, kes meie oleme. Aga suured tegurid oleme küll. Meie ei tea isegi, mis meie ameti nimetus on,

Meie sotside heldus.

„Armas tööline, maad tahame me sulle nii palju anda, kui sull vaja!“

aga ühesõnaga: lõikame igalt poolt. Angeldame Tallinnas majadega, sealihaga ja teeme äri öösel ja päeval. Aga meie tunneme, et meie geneaalsest waimlist jõudu waja läheb. Ja niisugune jõud peitub just teie peas. Tulge meie hulka ja siis paneme otse ilma kõikumata. Meie paneme enast teie jalgade ette ja teie wõite töusta ajaloolise koha peale: — angeldajate kuningaks.“

Ma laususin, et nende ettepanek meelitaw on, ja lubasin järele mõelda.

Selleks korra sain neist rahu.

Aga juba järgmisel hommikul ootas mind uus saatkond, kelle esitaja mulle järgmist kõneles.

„Teate austatud herra, meil on kõik inimesed nüüd erakondade karjaaedadesse aetud. Ka on kõik ajalehed era-

kondade jagu. Meie näeme, et see meie armsale isamaale kahjuks on. Meie tulime teie kui ühe agarama seltskonna tegelase juurde. Asutame uue ajalehe. Ta peab suurem olema, kui kolme aastane wärsi nähk. Ta sisu peab huwitaw olema. Lehe weeru peal peab inimene keeru krambid saama, et teisel weerul jälle meeletu peast hulluks minna. Kuritegusid peab temas igapäew ajakohaselt kõige vähemalt pa rüseja wõrra olema, umbes 50 uppumist, mis siin ranna lähedust ja sadama linna arwesse wõttes, sugugi wähest liig ei ole. Maja põletamisi olgu 25 ümber päewas, mis riigi pealinna kohta wähest paras oleks. Wäljamaalt olgu igapäew maawärisemisi, tulepurskamisi, kohutawaid marusi, sest need on nüüd igatahes huwitawamad, kui aastate jooksul ära tüüdanud sõda. Hea on kui ka Saksa

Willemi enamlaseks laseme hakata, sest poeg on, igatahes wiha. Nisugusele lehele kulub muidugi kõige targem toimetaja ära ja et teie oma kohast genius oiete, siis jäi meie walik teie peale. Meie usume, et selle wastu wõtate ja oma nime nii Eestis suremataks teete.

Olgugi, et ma eluuegas ajakirjanik ei ole olnud, kuid suremataks tahtsin heameelega hakata.

Lubasin järele mõelda.

Tuli telegrammide kandja. Nejd oli tosina ümber. Wõtame kõige pealmise:

Haapsalust.

Teid, kõrgesti austatud herra, kui kõige paremat ja peenemat rahwa terwisolude tundjat, walis Haapsalu mudakomitee oma presidendiks, mis ameti lootuse järele lahkesti wastu wõtate. Kõrge auupakkumisega

Haapsalu mudakomitee.

Rakwerest.

Ei ole siin ilmas suuremat rahwa majandusteadlast, kui teie seda olete. Seda tunnistawad teie suured kirjastööd sellel ajal, mille eest, nagu see üleüldiselt teada, wiis korda olete Nobeli auhinna saanud. Meie paneme oma alandliku palwe teile austatud saapaninade ette ja palume meile linnapeaks tulla. See on kõikide Rakwere elanikkude soov. Wolikogu istub niikaua koos, kuni teie poolt wastus pärale jõuab. Suure austusega Rakwere wolikogu.

Ah — las' istuwad peale.

Iga telegramm pakkus midagi, muidugi selle juures mu kirjuid walmuandeid arwesse wõttes. Tõrwa põletajate ühisus kutsus mind peadirektoriks, sest minust paremat tõrwaasjanduse tundjat ei olewat kogu ilmas ja Lõuna-Liitwimaa piimaühisus pani mulle kogu isamaa majanduse järje tõstmiseks ette, selle ette otsa astuda, sest piim, wõi ja juust olla mul se'ge kui Issameie palwe.

Peale telegrammide oli ka hulk kirjasi. Nimetan neist ainult mõned.

Üks kiri jutustas, et näituseks „Postimehe“ kirjastuse ühisus otsustanud mind walida peadirektoriks. Mul ei wõida ju midagi selle wastu olla, olewat mina just see mees, kes oma ajal edueraakonna asutanud ja siamaale iga silmapilk selle erakonna truumaks poolehoidjaks jäänud. Kui Tõnissonil minu wastu peaks midagi olema, siis mingu ta wõi Türgimaale — igatahes tee pea direktori toolile on täitsa waba.

Üks kiri oli taewaliidu poolt. Minu suuri usulisi tundeid arwesse wõttes lubasin nad mind Asutawasse Kogusse esimese koha peale seada. Laenukassa pidaja Rütli pakkus oma ärisi mulle alla oma hinna müüa, sest inimesed olla wiimsel ajal hirmus kawalaks läinud, nii et ta haagid kuhugile taba ei hakka. Kuid mina — noh nüüd ei maksa kõneleda: ta teades ei jätta mina ka wana sarwikut pügama.

Rohkete oli telegrammisi pulliühisuste, kuldühisuste jne. poolt. Kõik nad karjusid ühel häälel, et ükski pull ega kult mu teraseid ja asjatundjaid pilkusi ei saa pette, ja mulle pandi ette kogu isamaa hea käekäigu tõstmiseks wäga auwäärilist kohta ühisustes wastu wõtta.

Nõnda käis kõik mu silmade eest läbi: Ma olin kõige parem kirjamees, rahwamajanduse tundja, kõige peenem petis ja wõrukael, kõige usklikum inimene kogu Eesti Warariigis jne.

Lõpuks oli weel üks õige waewase käekirjaga kiri. Ma lugesin ka selle läbi:

Kuulge — rahwas kõneleb, et teie miljoni rubla olete saanud. Aidake mind! Kui teie seda ei tee, siis hüppan ma kaewu ja mu hing jääb teie hinge peale. Tead — see inimene, kes mu mees on, on petis ja kelm ja meie elame nagu kass ja koer ühes majas. Mõtlege ainult — nagu kass ja koer. Ma lahutaksin ära, aga mul ei ole raha, et laseksin palwekirja kirjutada ja margi peale osta. Saada mulle 50 rubla, küllap see kulub ära ja kui puudu tuleb, siis küsin ma pärast weel. Ma ütlen weel, kui te ei saada, siis hüppan kaewu, wõi merde, wõi ükskõik missugusesse aku, kus aga wesi põhjas on ja hing jääb teie hinge peale. Katsuge siis.

Selle järele tuli kirjasaatja adress.

„Hei, tule siia, nruutu!“ hüüdsin ma oma wana teenijat. See tuli urisedes.

„Näe siin on uus Eesti wabariigi raha 100 rubla. Wõta wii see raha sinna ja sinna, selle ja selle kätte. Ehk kui sa ei wiigi, minul ükskõik -- wõi wõta see raha omale. Peaasi — et see kõik minu hinge peale ei jääks.“

Andsin oma wiimase raha — peaasi kui see aga minu hinge peale ei jää. Pipar-Münt.

Uus Eesti lipp.

Meil on wiimasel ajal selle kohta küllalt mõtteid awaldatud, et Eesti endale uue lipu muretsema peaks. Asi ei puutu ju, arusaadaw, Tallinna raekoja lipusse, mis ka tõesti narmendamas nagu hernehirmutis põllul ja uuendust tarwitaks. Seda wõiks linnawalitsus teha, ja see on tema kohus, kuna riikline lipuküsimus ikkagi üleüldine on.

Nagu selgub, ei seisa mitte lugu mõne uue lipu muretsemiseks kusagile ametiasutuse katusel, waid meie räägime uute Eesti lippude wärwidest. Ja see on palju täbaram küsimus, kui mõne lihtlabase lipu lappimine. Sel juhtumisel ostad wast poest mõni sild „kalantskiiniiti“, ehk koguni uut riidet, lased walmis õmelda ehk sõrgid ise kokku — ja järgmisel päewal lehwib tuliuus lipp katusel.

Lipu wärwide kokkuseadmisega on hoopis teine lugu. Senini leppisime küll sinine-must-walgega, aga kaua sa ikka tühte kuube kannad! Läheb juba endalgi tüütuks, uulitsal sammudes, allarippuwatelt lippudelt lugeda: sini-must-walge, sini-must-walge jne. Mõtled wahest, et miks seal ka mitmekesisiduseks mõnda muud wärwi pole, kas wõi punast ehk halli. Aga no, see pole ajakohane!..

Nähtawasti oldakse meil Eesti lipu wärwidest tüdinenud, kas otsekohe ehk teadmatult. On näha, et elanikud nii ütelda kodusel wiisil uue lipu tarwitusele wõtawad, seni kui ametlikult uued wärwid kokku seatud pole. Wast on austatud lugejad näinud majakatusel Eesti lippu lehwivat, mis saksa- ehk weneaegsest ümber tehtud: mõned wärwid õige tumedalt ja sulawad kokku, mis mulje jätab, nagu oleks majas matuste puhul leinalipp lehwimas.

Mitmel pool on Eesti lipu wärwide muutmise looduse hooleks usaldatud. Nõnda wõib märgata, et sinine lõuend päikse poolt „jumala armust“ heledaks on pleekinud, mis aga lipule isesuguse, algupäralise kunsti maitse annab.

Kõige lihtsamaks wärwide paigutamise abinõuks kunstilises mõttes on see, et lipul jalad ülespoole upitatakse, see on, lipp tagurpidi wardale seatakse. Seda abinõu tarwitatakse ka meil kaitseliitlaste juures, kelledest mõned endi kaelintsid wastupidi kannawad, nii et isegi numbril jalad püsti kerkiwad.

On tehtud meie kunstnikkude ringkonnas mitmesugusid ettepanekuid uue Eesti lipu loomise asjus, mida ma siinkohal üles lugema ei hakka. Need kõik on põhjendatud enam-vähem kunstilise kõla ja wärwide waliku peale. Ma tahaksin ainult enda isiklisi arwamisi uue Eesti lipu kohta awaldada.

Keegi kooliõpetaja olla muu seas Eesti lipu wärwide hulka ka rohelist soowinud wõtta. Sellega olen ma päris nõus. Meil on niipalju räägitud Eesti rohelistest metsadest ja aasadest, isegi samakarwalistest suwekübaratest, rääkimata rohelse kalewi alusest poliitikast. Oma poolt tähendaksin aga, et roheline wärw just mitte igal ajal soowitaw pole. Esiteks hakkab ta silmade peale ja teiseks oleks selles midagi „Rohelise-Momentlikku“, mis meie hingelele ei wasta.

Eesti lipp peaks olema wõimalikult sümboolne ja kujutama seda mitte ainult wärwides, waid ka piltlikus jäljendis, wõimaluse järele ka juure lisades piiblisalme ehk mõnda muud tarka sõna. Millega seda seletada? Senini makswaid lõpuwärwe seletati nõnda: sinine taewas, must maa ja walge — —? Ehk teisiti: sinine — see on kauge, läinud wabadus, must — orjaeg, walge — kena tulewik. Nüüd peaks aga Eesti lipp seda ütlemä, et sellel mustal maal weelgi parun istub, sinises taewas meie unistused hõljuwad, ja walged kohad ajalehti — —?

Üleüldiselt oleks minu uue Eesti lipu karw niisugune: Kirjut, kotiriidest põhja ümbritsewad ääred joonistustega á la Wabbe. See tähendaks meie wäljapääsemata seisukorda elumurede mõtteks. Selle järele oleks hall-must-punase segu toonil maaliitlase tüse kogu, kes õlleankru otsas istub ja walimishääli loeb. Mida pildirikkam ja tabawam kuju, seda parem. See pilt kujutaks meie — lähemat minewikku. Mis jaoks kauget minewikku puudutada, see ju kõigil kooliraamatust teada!

Olewiku sümboolina wõiks esitada suurt kärbest, kes meepotis kinni. See on asutaw kogu. Pildi allkirjaks wõiks panna kuues käsk ehk mingisugune salm Matteuse ewangeliumist.

Sarnase olewiku-kärbse järele tuleks alla poole, lipu äärele, tulewiku wäljawaated. Seda kujutada järgmiselt: Eesti talutaat waatab tare aknast wälja, pip suus. Piibus suitseb „oma“ eht tubak, mis wõimaluse korral lipul kirjalikult ära peaks seletatama.

Kõige lõpuks ümbritsegu joonistust suur weriworst, mis ütleks: „Ma olen tulewikuworst. Ma lõhnan küll ja olen armas, aga kui mind sööma hakata, siis kaon ma, ja mind pole teps!“

See oleks siis lipu kokkusead. Waidlusi wõiks tekitada wast lipu suurus. Ühed arwawad ametlikuks suuruseks neli ja pool korda kaks-teist sülga, teised aga lepiwad sarnasega, mida wähemalt Hubeli sarnane wäike mehike kanda

suudaks. Mina soowitaksin lipu mõõdupuuks tarwitada elupikkust edumõtet. Selle kohta wõib järelepärida Jaan Tõnissonilt.

Nagu näete, ei jää minu Eesti lipu kawand kaugeltgi uutest 5-margalistest maha. Meie kultuurilist edu ja waimlist uisutamist libedal jääl kujutada pole mitte ainult meie kirjanduse ja kunsti kohus, waid seda õelgu ära meie Eesti lipp, mis on ju sümboolne märk.

Sellepärast pandagu minu ettepanekut tarbekorral tähele.

H. J.

Ribake looduseteadust.

Hiljuti on Muhu saare õpetlased ja teaduse mehed mitmesugusid inimesi ja nende organismust uurides leidnud, et kõigi inimeste südamed mitte ühest ja seitsamast materjalist tehtud ei ole. Õpetatud meeste diagonos on huwitaw ja me toome sellest mõned wäljawõtted.

Ministri süda on tehtud ilma lukuta portfelliist ja tsaari-aegsetest aktiribadest ja paragrafidest.

Linnawoliniku süda on tehtud tigu-karbigist.

Marodööri süda on tehtud rahakastist.

Luuletaja süda on tehtud paberikorwist.

Arsti süda on tehtud kirstulauast.

Halastaja õe süda on tehtud sinepi iwast ja ohwitseri pagunist.

Õpetaja süda on tehtud põhjata rahakotist.

Paruni süda on tehtud saapa säärest.

Kadakasaksa süda on tehtud joot-rahast.

Laste toidujagaja süda on tehtud nummer nullist ja Amerika konserwi purkidest.

Paberiwabrikandi süda on tehtud heinakesisist.

Näitleja süda on tehtud suflöri kastist.

Plika süda ei ole weel walmis tehtud.

Poisi süda on tehtud kraadiklaasist ja Tõnissoni kalendrist.

Lizens-komisjoni liikme süda on tehtud 1000 margalistest katkistest rahapaberitest.

Kommisari süda on tehtud wenekeelsest sõnaraamatust.

Kirjaniku süda on tehtud tühjast tindipotist.

Adwokadi süda on tehtud walerahast.

Kohtuprokuröri süda on tehtud küsimisemärgist.

Wabariigi kodaniku süda on tehtud Toricelli tühjusest, mis ialgi täis ei saa.

Et see kõik nii on,
selle eest wastutab Gori.

Rööwkullid.

„Lenda aga lähemale! . . . Kui ma sellest kahepeaga punasest rööwkullist jagu sain, siis löön ma ka sinu, nürida nokaga raigekulli, suled segamini!“

Schrapnelli killud.

Et meie tabariigis (trükiwiga — peab olema: wabariigis) sotsid oma „demokraatiaga“ (kahekordsed jutumärgid) juhtiwat osa mängiwad (nimelt mängiwad) ja „wähematele wendadele“ igas asjas eeskuju annawad, seda wõib kui fakti ilma silmi pilgutamata konstateerida. Walimiste eel arwasid sotside edissonid terawmõttelise kriuka wälja, mis igäuhte inimesepoega üllatas ja imestama pani oma sügawa wirtuoslikkuse ja

klassikalise terawmõttelikkusega. Nimelt pinseldasid nad weretawa kirjaga meredekelfarestades oma südametunnistuse numברי uulitsa kiwile: „Hääletage nr. 2.“ Minule see punane kniff küll ei meeldinud ja mulle näis, nagu oleksid sotsid külma rahuga oma numברי burshuide jalge ette tallamiseks wisanud, sest kõnniteedel wanderdawad ja ainult burshuid, kuna proletar ikka hobuse teed mööda patsib. Aga, olgu, kudas on, see wigur leidis järelaimäjaid ja praegu on ta Tallinnas laialdaselt moodis. Iga päew näed uulitsakiwidel mõnda uut kuulutust ehk teada-

Rahwasaadikud isekeskis.

„Mispärast meile, seltsimees, need nahast kotid õieti anti?“

„Ma ei tea ka õieti, kuid ma arwan wist sellepärast, et neist pastlaid teha . . . See komisjoni mööda hulkumine kulutab ju suuresti jalanõusi!“

annet. Et linnawolikogu ajalehtede kuulutuste pealt maksu tahab, siis wõib loota, et seesinane „trotuaari-kuulutus“ warsti õige laialdaseks muutub ja kõik uulitsad oma alla wõtab. Ka wõib siis uulitsakiwidelt järgmisi kuulutusi ja teadaandeid lugeda:

„Mats Putukas ja Mari Jutukas kihlatud. Tallinn. Nõmme.“ „Täna hommiku kell 1/25 jõudis terve poiss ilma töönekure kaasabita siia ilma. Triinu ja Juss Tprutenkewitsh.“

„Eht Hollandi juust! Kaupmees Kar-mantsik.“

„Annan teada, et ma oma naise Mari wõlgede eest ei wastuta. Aupaklikult

Kustas Pumpaja.“

„Klaara B. ma ootan sind täna õhtul kell 5 Marina ees. Juhan Plasku.“

* * *

Tallinna sakslased on oma palawat isamaa-armastust suure ohwrimeelsusega veel kord terve ilma ees kinnitanud. Nimelt on nad mitme miljonit eest oberosti ära põletanud. Sellega on

nad piltlikult näidanud, et nad Eesti rahast rohkem lugu peavad kui muust. Nüüd näeb igaüks, et nende isamaa-armastus mitte tühine sõnakõlks ei ole, vaid seda miljonitega hinnata tuleb.

* * *

Eestis laguneb kohutawa kiirusega tsaarigaegne wargusetaud laiali. Warastawad kõik, kellel käed ja taskud terwed. Isegi punanerist, kus küllalt arsti rohtu peaks olema, on selle taudi küüsi langenud, ja selles mõttes täiesti „punaseks“ muutunud. Kuid arstimine on praegu käsil ja võib olla, ehk suudetakse seda pahe parandada raud ja puu — ristide abil. Ka aitaks ehk see, kui mõnele kusagile pehmema koha peale paar punast risti risti-põiki tõmmata.

* * *

Meie waeste laste kaitse töötab lähemas tulewikus suuri edusamme teha. Nimelt olen ma ustawatest allikatest kuulda saanud, et selles asjas järgmised kawatsused teoksil on.

Kõigile lastele, kes kõnniteede ääres lauldes kerjawad, tahetakse sellekohased lauluraamatud osta, et nad omi wäikseid päid peast lauldes waewata ei pruugiks.

Siis tahetakse neile suured plakatid selga kinnitada, kus laulude eeskawa ära trükitud oleks, niisama ka ametlik rahakurs, et nad armuraha wastuwõttes petta ei saaks. Ka tahetakse lastele, kelle ülikond enam-wähem wiisakam on, wiltsad närud kanda anda, et nad oma wälimusega igaühte liigutada suudaksid, Israeli lastele kawatatakse hoolitsemist ülesnäidata Amerika eeskujul.

* * *

Parunid tahawad Eestimaad okkupeerida, see tähendab oma alla wõtta. Meie sõdurid ei ole aga sellega põrmugi nõus ja ütlewad, et nad ei luba parunisi Eestimaad oma alla wõtta, vaid on walmis parunisi Eesti maa alla saatma. Iga tahes ka okkupatsioon!

Gori.

Wanaisa laul.

(Lapsepõlwe mälestus.)

Mina aga, Madis, Malle poega,
Tõnis, teise naise poega,
Mõistan mõrrad jõkke panna:
Mõrra suu panin mõisa poole,
Mõrra ääred härra poole —
Siis tulid sisse siiad suured,
Siiad suused, seljad mustad

20. XII. 14.

Cand. M. Sillaots.

Waimutoidu haganad.

Marodöör Nülgija oli suremisel. Ta kutsus waimuliku isa oma surma woodi juurde ja ütles sellele: „Kõik mu suure waranduse, mis ma wõltsimiste, riisumise ja ülekohtuga kokku olen kühweldanud, pärandan ma wiimse krossini marodöörile. Hoolitsege selle eest, waimulik isa, et see nii sünnib — see on mu wiimane tahtmine!“ Waimulik isa wangutas imestades pead ja sõnas silmi taewa poole pöörates: „Aga, armas hing, see on ju ülekohus... te peaksite oma määratuma waranduse waestele ära jagama — see oleks õigem!“ Marodöör muigas: „See on täiesti asjata — kõik see warandus läheb nii ehk nii ikkagi wiimaks marddöörile kätte!“

Kaks herrad istuwad „Kontsertaias“ ja joowad midagi wedelat. Nad ei tunne teineteist, kuid nad on jutu armastajad.

„Halwad ajad!“ sõnab üks, oma joogiklaasi pilkawalt uurides.

„Wäga halwad ajad!... Täiesti wõimata on elada!“ kinnitab teine ja teeb kurwa näo.

„Olen eluaeg palju ilusaid tundisid üle elanud.“

„Mina kah.“

„Weel paari aasta eest...“

„Ja, see oli tore aeg...“

„Nüüd on äga amet täiesti kaput...“

„Jah ja päris põhjalikult...“

„Mis ametimees te õieti olete, kui küsida tohin?...“

„Ma olen endine Eestimaa kuberner.“

„Ja teie?“

„Ma olen endine ülewenemaaliste salamonopolide direktor!“

Wõõrsil.

Ma olen weel noor
Ja mu rinnas põleb kange soow,
Olla kasulik oma kodumaale
Ja sugurahwale,
Kuid halastamatalt lendab aeg
Ja päew päewa järele
Kaob tagasipöörmatalt.
Igawesse minewikku.
Üks unistus sureb teise järele,
Sest elu lained uhuwad
Mind ikka wõõrsile,
Ja mu kaua oodatud
Ja igatsetud tulewik
Lendab läbi olewiku
Ikka wõõrsil minewikku.

14. II. 15.

Cand. M. Sillaots.

Kaupmehelik kriika.

„Mispärast Nöörija Juhan seda amerika madrust nii rahuliku näoga oma hammaste pihta lüüa laseb?“

„Ta tahab omal kuld hammast suust välja lasta lüüa, et suitsu saada . . . Sa tead ju, et inglased ja amerikanlased paberossa ainult kulla eest annavad!“

Huwitaw kombinatsioon.

Ma istun kohwimajas, joon kohwi ja loen ajalehte. Minu kõrwal istub punaseninaga koolipoiss ja loeb poolwalju häälega teatri tükkide nimekirja raamatut.

Ma loen: „Balti parunid tahavad Eestit Landeswehri rööwikute salga abil okkupeerida..“

Koolipoiss loeb: „Meeletu mõte.“

Ma loen: „Kuid, et see sündida ei saa, selle eest muretsewad meie wahwad sõdurid ja parunitele ei jää muud üle kui...“

Koolipoiss loeb: „Põrgu tee“.

Ma loen: Meie toitusasi on sassis ja sellekohastes asutustes walitseb kord nagu...“

Koolipoiss loeb: „Walgehobu wõõrastemajas“.

Ma loen: „Rahwasaadiku Tõnissoni kõne oli äge ja meie, sotsialrewolutsionäärid, saime sellest aru...“

Koolipoiss loeb: „Kui onu hullumajas käis“.

Mina loen: „Meie laste toitmist lubati suure

hoole ja õiglusega toimetada, kuid kahjuks on see...“

Koolipoiss loeb: „Wale“.

Mina loen: „Kudas meie plikad wäljamaalastega, wiimasel ajal iseäranis neegritega, end ülewal peawad, see on tõeste hullem kui...“

Koolipoiss loeb: „Sabiini naiste rööwimine“.

Mina loen: „Rahwa usaldus meie sotsialistliste erakondade wastu on...“

Koolipoiss loeb: „Murdunud“.

Mina loen: „Meie uues ministrite kabinetis on suuremalt jaolt...“

Koolipoiss loeb: „Kirikuküla herased“.

Mina loen: „Uus hariduseminister on tõsine...“

Koolipoiss loeb: „Proowi kandidaat“.

Mina loen: „Praegusel ajal on iga vähem kui kaupmees ja wõõritseja...“

Koolipoiss loeb: „Kahe naise mees“.

Mina loen: „Mis meie börsel ja lizenskomisjonis sünnib, see on tõesti...“

- Koolipoiss loeb: „Üle piiri“.
 Mina loen: „Harald Wallner, kes väljamaale sõitis, walitsuse esitajana, on tuntud...“
- Koolipoiss loeb: „Woorimees Henschel“.
 Mina loen: „Ajaleht on praegusel ajal kõige pealt...“
- Koolipoiss loeb: „Walge leht“.
 Mina loen: Raamot on maaliitlane ja Minni Kurs-Olesk on...“
- Koolipoiss loeb: „Lõbus lesk“.
 Mina loen: „Meie kunstnikkudest ja kirjanikkudest on wiimasel ajal rohkem lugu pidama hakatud ja walitsusel on kindel nõu kunstnikkudele ja kirjanikkudele lahkesti wastu tulla ja nende seisukorda niisuguseks teha, et nad oleksid selle sõna tõsisel mõttes...“
- Koolipoiss loeb: „Koduta“.
 Mina loen: „Sissetuleku maksu maksma peawad kõik Sellest maksust wabaks saada wõiwad ainult...“
- Koolipoiss loeb: „Juudid“.
 Mina loen: „Meie uus linnapea on, peame, erakondlised huwid kõrwale jättes, tunnistama, täieline...“
- Koolipoiss loeb: „Kapsapea“.
 Mina loen: „Kõik suurkaupmehed, kes walitsuselt luba on saanud väljamaalt kaupasse wedada, on...“
- Koolipoiss loeb: „Rööwliid“.
 Mina loen: „Need heeringad, mis rahwale wälja jagatakse, on kõik...“
- Koolipoiss loeb: „17-neaastased“.
 Mina loen: „Igaüks, kes A. K. koosolekul on käinud, peab tunnistama et, mitteko-haste ruumide peale waatamata, seal kõik sünnib nagu...“
- Koolipoiss loeb: „Tuulte pöörises“.
 Mina loen: „Herra Kuyberg, kes ikka waresmatel aegadel mõnes segases Eesti kesk-erakonnas ümber lipitses, on nüüd puhas-ward...“
- Koolipoiss loeb: „Pajats“.

Wana teema ajakohasesse sinelisse sikutanud
 Iron Ducke.

Saksa tiritammed.

Küll Saksa leht nüüd ajab tiritamme, lojaalsusega kelkides kui narr!
 Ta paneb pahaks walitsuse samme ja näitab, et tal peas on wirr ja warr!

Ta näitab, nagu tunneks paremini me rahwast ta kui meie kirjanik, kuid teine jutt tal oli waremini, et terwes rahwas pesitsewat — rikk!

Kui Eesti lehed faktid ette toowad, kui hirmus äraandlik on me saks,

siis saksad neid, kui wõim on neil, siin poowad ja wangistawad karmilt — laks ja laks!

Mis saksad okkupatsioni-ajal meil tegiwad — ei sellest räägi nad, kuid et me sõdurid on wiksidi Läti rajal, see wastu nad nüüd protesteeriwad!

Ei enam lasi nemad taga aja, sest enam lased nende — sõbrad on. Neil Eesi rahwast rõhuda on waja ja teha siin — „uus okkupatsioon“!

Jah, nemad ikka walitsejad olgu ja Eesi rahwas pidagu siin suu!
 Sest nemad olla pärinud kõik tolgu ja Eesi rahwas olla — rumal jul

Kuid miks ei peaks olema ta rumal, kuid hoelt nad kandsid ainult endi eest; kui saks meil pidi olema kui jumal, kes orjastada tahtis Eesti meest!

Kuid nüüd see ebajumal juba kukkus, ei ohjad suutnud hoida Eesti meest, ja igaüks, kes waremalt weel tukkus, on ärganud ju orjaune seest.

Las särab, sirab Saksa lehe anne, las waletada tema wastik suu — neil osaks saab siin Eesti rahwa wanne, kõik sakslus meie rajalt kadugu!

Ja tulgu tema oma põmmidega ja oma käsiliste-hulgaga — ta peab lahkuma siit lommidega ja kõige oma wägipulgaga!

Ja Jah.

Nii ja naa.

Küll Saksa leht on pannud wäga pahaks, et hinnatakse sündmusi meil Lätis siin teisiti kui tema, sest ta tahaks, et oleks pisarad meil kohe rätis, kui kannatada saab nüüd mõni saks, kes läinud Eestis jälle ninakaks!

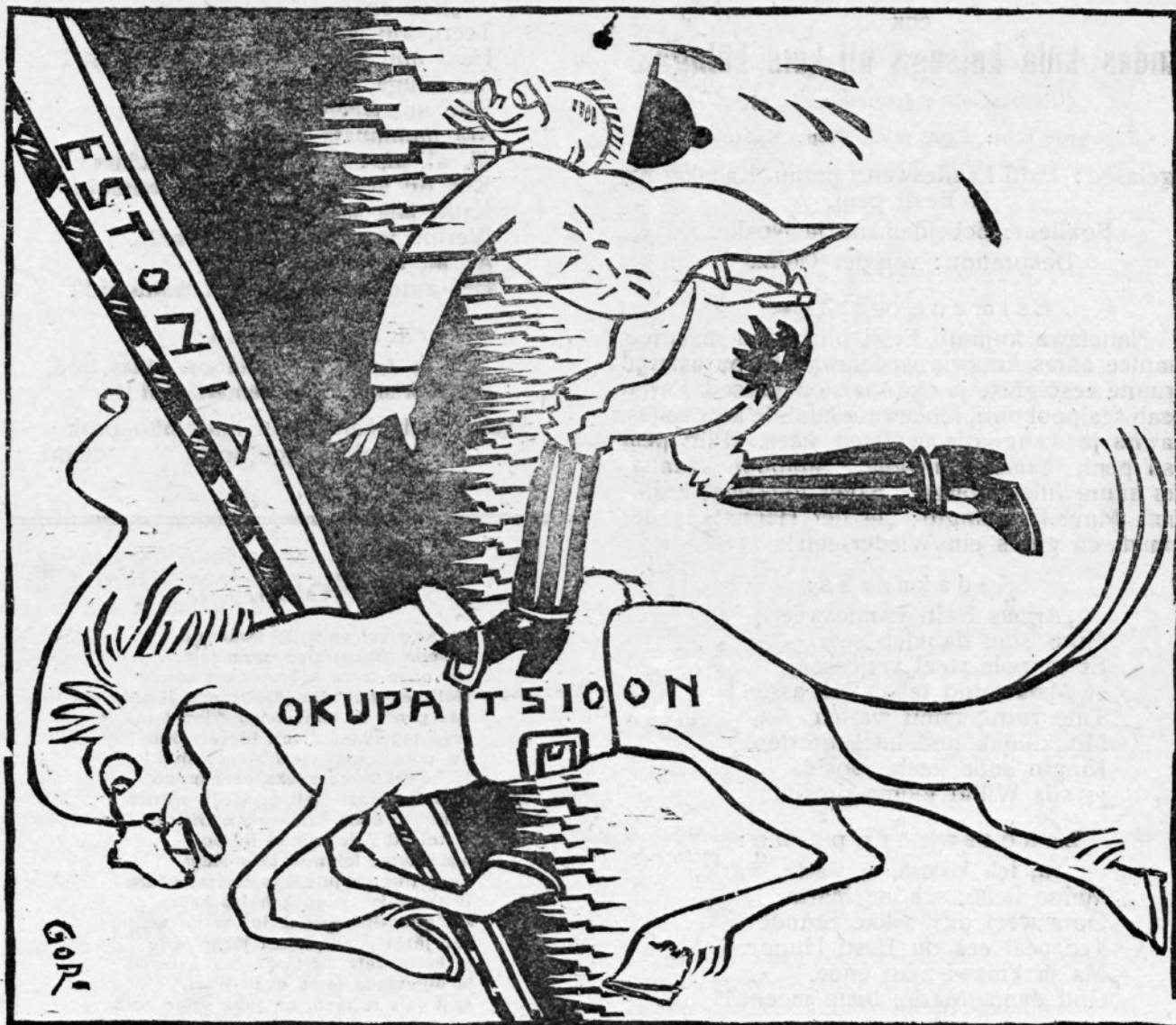
Kuid miks nad Pätsi wõtsid wangi panna, kui wõimus mullu nende käes oli? Ei selle peale tema wastust anna, sest see ju oli lausa omawoli!
 Kuid mis siis õigeks pidasiwad nad, nüüd ülekohtuks nemad hüüawad!

Me keelgi kadus mullu ära koolist, ja eestlast neati meil Eesti lehes, ja igalpool sa nägid saksa-soolist siin eestlasele pikka nina tehes; protestiks saks ei lahti teind siis suud, kui üle maa käis Saksa kare luud!

Siis hertsogriiki loodi küsimata, mis ütleb selle kohta „armas rahwas“, ja kui see riik neil jäi siin püsimata, siis Saksa leht meid kiruma nüüd wahwas: ta äraandjalle siin otsib wabandust, kuid eestlastele soowib — rabandust!

To Hoo.

Raske sport.

Parun: „Donnerwetter! Sellest matsi etteseatud barjerist ei taha ma oma kronuga kuidagi üle saada!“

Tooge langenud sõdurite näopilta

„Teaduse“ kirjastusele Harju ja Rüütli uulitsa nurgal 46/15, avaldamiseks.

Langenud kangelaste pildid ilmuvad ehteks rahva ajakirjas „Meie Matsis“ ja pärast „Eesti vabaduseidja mälestuse albumis.“

==== Tehke kauakestvaks oma langenud sugulaste ja tutvate mälestus. ====

Järgmine „Meie Mats“, nr. 19 ilmub laupäeval 28. juunil.

Balti Landeswehri parun ja Eesti peni

ehk

kudas küla kutsuga nii kuts külaga.

(Ühewaatusline dramatiline jant.)

Tegewuse koht: Eesti piir. Aeg: Käesolew.

Tegelased: Balti Landeswehri parun, Kadakasaks ja Eesti peni.

Souffleur: Scheidemann ja Noske.

Dekoration: von der Goltz.

Esimehe waatus.

Naitelawa kujutab Eesti piiri. Lai maantee Maantee ääres kraawis wedelewad ärapurustatud parunite eesõiguste ja okkupatsiooni jätid. Parun seisab sealpool piiri, lõhkewate kuulide kott seljas, orjawiits ja wangikoja wõtmed käes. Piiri peal Eesti peni, hambad irewile. Siinpool kadakasaks suure lillekimbuga. Sajab lõhkewat kuulirahet. Muusika mängib: „In der Heimat, in der Heimat, da gibt's ein Wiedersehn!“

Kadakasaks:

„Armas Balti Landesweer
Minu sinu dankleb seer,
Et sa pole weel verjessen,
et Mats mind tahab ära essen!
Tule ruttu, minu warten,
Mit konjak und kuchentorten.
Kingin sulle kaela roosid,
ja siis Willul joome prosit!“

Landeswehri parun:

„Ja, ich komm, o, warte, warte,
Meine liebe, schöne Marte.
Oota weel üks wäike Stunde —
Tee peal ees on Eesti Hunde.
Ma ta kraawi ajan enne,
Und dann, Marte, biste meene!“

(Pause.)

Kadakasaks:

„Armas Balti Landesweer,
Oh, ma nutan kurdan seer!
Sa pole nobel kawaleer,
Sa ei liebe minu meer! . . .“

Landeswehri parun:

„Oh, mu schöne, magus Marte,
weel üks wäike minut warte, —
Tee peal ees on Eesti Hunde,
tahab lõhku minu Munde!“

(Pause.)

Kadakasaks:

„Oh, sa jätnud oma Kunde,
Kardad seda Eesti Hunde.
Anna talle hoop mit Fusse,
kõlguta ta raibe pusse! . . .“

Landeswehri parun:

„See on õige, seda mina
Teen, kui aga tahad sina . . .
Hei! mul tee pealt eest, sobaka!
Ära lõuga, ole wakka! . . .
Säh, sul jalaga . . . ai, ai! . . .
Ära hammusta . . . olen pai! . . .
Ai, ai, ai, . . . oh, sa Verfluchter!
Kus on arst? . . . kus on tohter?!
Katki jala säär ja Hoose,
Werine mu Mund ja Naase! . . .
Ai, ai, ai, ai, ai, ai, ai,
Hei auto, woorimees . . . tramwai!!

Kadakasaks:

„Oh Ants, see koer on päris hull,
Wõib kisku lõhki sääred mul!“

Seab omale kaitseliidu lindi näo peale
ja pistab jooksma. Gori.

Roim.

Et Aawikul on aiwa awar aju,
ei seda lohku taipu minu taju,
kui näen tema söörutawaid sõrmi
Meil tegewat siin jõebakamat jõrmi,
mis pealt on näha nagu õdus õun,
kuid tegelikult ainult jõhker jõun.
Ta pole ikkagi weel weendunud
ja heaks keelesepaks peendunud,
ja sellepärast teelt ta wälja wiitleb
kuid ise tema laia suuga kiitleb,
et teised pole teinud midagi,
waid tema leidnud üles idagi.
Ta jutlus on ju täitsa Soome saarn
ja tema ise nagu kahkjas kaarn,
kel windrik-wändrik iga wäite wälje,
kes järgi jätab endast jürge jälje
ja keda wäja wõtta kord siin turwi
ja uuwutada tema uusik-urwi,
sest mis ta teeb, on juba setge roim,
mist aga aru ei saa tema oim!

Toomas Tohutu.

Oleme kindlaist allikaist teada saanud, et
toitlusewalitsuse ja Punase risti ametnikud
järgmisi toidu- ja warustuseaineid ei warasta:

Tinauba.
Wõilill.
Sääse rasw.
Silmamuna.
Hobuse õun.
Sääremari.
Waimuleib.
Tõowili.
Piimahabe.
Taewa manna.

Armu wiin.
 Musu mesi.
 Silmade odraterad.
 Mõtteterad.
 Liigliha.
 Laiskvorst.
 Tüliõun.
 Jäneskapsas.
 Kondijahu.
 Pilkepipar ja sool.
 Kaewukook.
 Ajalehe part.
 Wiru uul. ani.
 Riukukk.
 Wasika waimustus.
 Tüliseeme.
 Wesipüks.
 Puusärk.
 Käoking.
 Lumewaip.
 Ämbliku niit.
 Kitsipung.
 Unemüts.

Kas nad wõllanahast ja wõllaroast ka lugu
 peawad ja suhkru, wähja ja riisi haigusi armas-
 tawad, ei ole seniajani wõimalik olnud kindlasti
 teada saada. Gori.

kui mitte ennem, siis kuud kümme peale seda, kul
 lapsed nalga ära kängunud on

Pühakirjaga ei maksa neid herrasi ja prouasi ko-
 hutada, sest nende lipukiri on: „Ärge laske lapsu-
 kesil meie juurde tulla!“

Boyscout. Te kirjutate: „Ükskord sõitsin ma Kadrun-
 nis jalgrattaga. Mu juurde tuli keegi tuttaw wene-
 lane ja ütles: „dai, semläk, ja säidu toshe na twoi
 elisabeth!“

See on tõesti peenikene nali, kuid waadake oma staapi, ka
 seal tehakse peenikest nalja, isegi niisugust, mis wahel
 naljategijad paksuks muudab.

H a a w a t u d s ö d u r: Te küsite, kus asub Punane rist.
 Praegu asub ta seal, kus igasugust moona kõige
 rohkem, kuid nagu kuulda tahetakse lähemal ajal
 üks osakond „Paksu Margareetasse“ üle wiia. Kuid
 mispärast te Punase risti järele küsite? . . . Ega te
 ometi Sahkerdaja ei ole?

Üliõpilane Kopsik: Te küsite: Kas siis, kui seadu-
 dused sünniwad, ämmaemand ka seal juures on?
 Ei ole. Kui ta seal juures oleks olnud, siis
 ei oleks seadused wigased sündinud.

Weltweebel Hans Paelamees: Te jutustate:
 Ükskord läksin ma Ksandiwu peal kasarmu ja nägin,
 kudas üks poiss plangu otsa ronis ja sirelli pöösast
 segama hakkas. Millitsamees nägi seda, tuli sinna
 ja ütles: „Poiss, kuradi tolkus, kasi maha plangu
 otsast, mis sa sest pöösast löhud seal!“ Poiss löi
 käega ja wastas:

„Ära sega mind — ma otsin õnne!“ See on ilus
 ja liigutaw lugu. Tähendab, meil maakera peal on
 veel idealistid! . . . See on küll ilus, kuid kindlam
 on igatahes õnne mõnest moonaladust otsida — see
 õnn vähemalt kaalub midagi ja miilitsamehel ei ole
 siin ka midagi keelda.

Prowints:

Kõigile: Üleüldise peajuure streigi pärast wastuste and-
 mine wõimata. Candidat futurist Meie Mats.

Ametlik osakond.

Kirjawastused saadetud ja saatmata telegrammide peale.

Pealinn:

Sõdur. Te kirjutate oma luuletuses:

Palja jalu pean ma
 mööda maanteed wantsima.
 Olgu ees kas nuga, nael,
 roostend wikat pudel'kael.
 Miks meist eemal hoitaks' saapad?
 On nad wabajala tabad?
 Wabadus, et meie kaitsta —
 wabadust meil antaks maitsta.
 Ära aga waja weel wõtta kuued,
 Särgid, püksid wanad, uued.
 See ehk weidi imeline,
 kuid wabadus siis täieline!

Oleme teiega nõus. Ave, Strandmann, ilma püksata
 morituri de salutant!

Lastewanem: Te kurdate ja kaebate, et teie lapsed
 seniajani kingitusest ilma on jäänud. See peab ka
 nii olema, sest te olete ju waene proletar, nagu ise
 kirjutate. Piim aga, mida kingituseks antakse, on
 burshuiline ja kui teie lapsed seda sisse imewad, tu-
 lewad neist burshuid, kuid neid elukaid ei armasta
 keegi ja igauks püüab, et neid wõimalikult vähem
 ilmas liiguks.

Pealegi ei saagi ka kõik lapsed kingitusi. Ka ha-
 ridusminister ei ole mammu hamba alla saanud.

Ärge nurisege, kannatage weel mõnikümmend aas-
 tat, kuni lapsed suuremaks sirguwad ja siis — ei
 ole teil neid kingitusi wajagi. Kuid me tahame
 loota, et te need kingitused ikkagi warsti kätte saate,

Oh häälekast!

Oh häälekast, oh häälekast,
 miks kukkus sinus läbi Ast?
 Miks kukkus läbi Willem Maasik,
 kel wäga armas Wene kaasik?
 Ja miks ei läinud läbi firma,
 et koha oleks saanud Wirma?

Kas sellepärast, et G. Ast
 Berliinis mängis spartaklast?
 Et maasik kord siit tegi säared,
 kui paistsid enamlaste ääred?
 Et Wirmat kinni pidas ahel
 ,in ikka kahe tooli wahel?

Oh häälekast, oh häälekast,
 see nii wõi naa wõib olla wast . . .
 Sa edespidigi siin näita,
 et elu tuleb tööga täita,
 ja pea ikka sedel sarwis,
 et ainult asjatundjad tarwis!

To Hoo.

Fata Morgana.

Balti parun kujutab omale jälle seda ilusat silmapilku elawalt ette,
kus ta keisrikojas tähtsat osa mängib.